

M Á R C I U S

fák kérge alatt keringeni kezd az élet vére, a partok közt megbokrosodott, vadhideg vizek nyargalnak a völgyek felé és a pihegő, zöld vetés felett március szelleme jár.

A régi, az örök szellem, a kezdődés, az ifjúság, a szabadság maga, mely a nyár előtt feltárja a föld kapuit.

Március eljött megint és mint szilaj vándorlólegény, dölyfős ifjúságában dudolászva megyen és úgy hiszi, egyes-egyedül övé a világ.

Hányi-veti duhaj kedvében visszaborzolja a felhők üstökét, becsapkodja a felnyitott ablakokat és nevetésétől megbillen a harangláb zsendelyes süvege alatt a kis harang.

Aztán felvágja a fejét és elnéz nagy, csillogó zöld szemével a világ felett.

— Ki vagy te? — kérdi hirtelen.

Most látja meg, hogy mióta elindult, valaki lopva jár mellette a vetés felett. És egyszerre emlékezni kezd. Most meglapulva jár, de volt idő, mikor minden úton csak az a másik haladt és halálnótát dalolva legázolta a tavasz jogát, eltiporta a kezdődő vetést és a szabadság nevét bitorolta.¹

Március örökifjú szelleme megáll és szembe fordul a rejtélyes szellemmel, mely mint az árnyék, nyomon követi.

— Ki vagy? Az én jogaim nevében követelsz, az én ideáljaim torzképét vetited, az én dalom helyett dalolsz. Ki vagy te, idegen?

És hangzik a válasz, mint földalatti morajlás, mely ellágyítja magát, hogy csalogasson:

— Én március szelleme vagyok ...

— Hazudsz ... Az én vagyok és hozzád, aki mellettem settenkedel, nem füz vérségi kötelék.

— Mit bánod — morajlik az idegen —, az emberekkel már elhittem, hogy rokonok vagyunk. Vannak, akik már azt is elhiszik, hogy te nem is vagy, csak én vagyok, esküsznek rá és hirdetik, hogy én vagyok március szelleme.

— Rád ismerek beszédeidből! — rivallja március igazi szelleme. — Fojtogató kezéd nyoma kiújul a torkomon. Rád ismerek, hat év előtt² te akartál ezen a földön örökre megölni, te dobtad oda akkor

¹ Ez a másik a kommunizmus.

² A nagy magyar író 1925-ben írta ezt a cikkét, amely a Singer és Wolfner irodalmi vállalatnál és minden könyvkereskedésben kapható gyűjteményes kiadás IX. kötetében jelent meg újra.

martalékul magyar birodalmamat, te üvöltötted túl idegen daloddal az én dalomat és így vesztette el magyar birodalmam sok jövő nyarát a te vörös tavaszodon.

Megrázta öklét, mint két jogart és hangja zengése, mint a zivatar, beleütődött a boltozatba:

— Az én dalom a Talpra magyar, melytől talpraszöknék még a halottak is, a tied idegen dal, melytől meghalnak a nótásai. Én a szépség vagyok, te az iszonyat, én az ifjúság, te a jövődök hóhéra, én az erő vagyok, te az erőszak, én a kezdődés, te a vérpad. Én a szabadságharc vagyok, te a rémuralom; te a népek alkonya vagy, én a népek tavasza vagyok.

És március szelleme elüzte magyar birodalmából a másik szellemet, hogy menjen oda, ahol még befogadják, mert nem ismerik. Ő maga pedig fenséges ifjúságában elindult a rónán kaput tánni a nyárnak.

Tormay Cecil

A FELVIDÉK HAZATÉR

Kocsis Andor éremterve